

Na podlagi 12. in 79. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99, 110/02 – ZGO-1 in 126/03 – ZVPOPKD) izdaja Vlada Republike Slovenije

ODLOK

o razglasitvi Gradu Strmol za kulturni spomenik državnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik državnega pomena razgllašamo enoto dediščine:
– Cerklje na Gorenjskem – Grad Strmol (EŠD 7903).

Enota ima zaradi izjemnih kulturnih, umetnostno-arhitekturnih in zgodovinskih ter krajinskih lastnosti poseben pomen za Republiko Slovenijo. Zato jo razgllašamo za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi umetnostno-arhitekturnega in zgodovinskega spomenika, spomenika oblikovane narave ter kulturne krajine.

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik državnega pomena:

Grad Strmol s pripadajocim parkom je ohranjena in izjemno slikovita zgodovinska celota, umeščena v neokrnjeno krajino ob vznožje Dvorjanskega hriba v zaselku Dvorje pri Cerkljah na Gorenjskem. Jedro dvorca, bivališče plemiških in pomembnih meščanskih družin, je stolpasta stavba s pozno srednjeveškim jedrom, ki je bila izoblikovana v pozni renesansi in baroku. Dvorec hrani bogato zbirko historicnega pohištva, slik, stanovanjske opreme in drugih antikvitet iz različnih časovnih obdobij, zlasti družin Hribar in Gorup. Koncept parkovne zasnove dvorca izvira iz 17. stoletja: Temeljni deli so terasasto oblikovan parter, ki preide v travno ravnico z ribnikom, dostopni lipov drevored in posamezne eksotične drevnine, zasajene v parku. V stopnjevano oblikovanje sodijo polja v ravnini pod cesto in Dvorjanski hrib v ozadju. Posebnost je baročna vrtna plastika in druga plastika ter okrasje.

3. člen

Območje spomenika obsega naslednje parcele, vse v k.o. Grad: 537/1, 538/2, 974/2, 974/24, 974/3, 974/36, 974/38, 978, 979/2, 979/3, 980/1, 980/12, 980/13, 980/17, 980/3, 980/4, 980/8, 981/1, 981/10, 981/11, 981/12, 981/13, 981/14, 981/15, 981/2, 981/3, 981/4, 981/5, 981/6, 981/8, 981/9, 982, 983, 984/1, 984/2, 984/3, 984/4, 984/5, 986, 987/1, 987/2, 988/1, 988/2, 988/4, 990/20, 991/1, 991/2, 992/1.

Meja območja spomenika je določena na digitalnem katastrskem nacrtu (uveljavljen dne 7. 4. 2003, Uradni list RS, št. 40/03, datoteka z dne 17. 3. 2004, izvorno merilo 1:2880) in vrisana na temeljnem topografskem nacrtu v merilu 1:5000.

Meja vplivnega območja je vrisana na temeljnem topografskem nacrtu v merilu 1:5000. Vplivno območje obsega nepozidano ali delno pozidano območje okoli posestva Grad Strmol s pripadajocim parkom, okoliškimi polji in gozdnim zaledjem.

Izvirnika nacрта hranita INDOK služba Ministrstva za kulturo in Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljnjem besedilu: zavod).

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki doloca:

- ohranitev sedanje namembnosti v dvorcu in parku;
- varovanje kulturnih, umetnostno-arhitekturnih ter zgodovinskih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- prepoved predelav likovnih in tehnicnih prvin stavb, ki so ovrednotene kot spomenik, zlasti znacilnih procelij, gabaritov, stavbnih materialov;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v jedro dvorca in pripadajoc odprti prostor ohranjanju in vzdrževanju varovanih lastnosti;
- prepoved posegov v zaščitene tlorise stolpastega dvorca, v poslikave, tapete in vso notranjo opremo, razen za vzdrževalna dela, ki so odobrena s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem pristojnega zavoda;
- podrejanje rabe in vseh posegov v park in njegove objekte ter odprti prostor ohranjanju in vzdrževanju varovanih lastnosti: znacilnega tlorisa, razporeda posameznih dreves, ras tlniskih družb, mikroklima, parkovne opreme; varovanje vedut na parkovno celoto in ohranitev pogledov iz parka na širšo okolico, preprečevanje zaraščanja parkovnih poti, varovanje kmetijskih površin;

- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostop javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika ali njegove funkcije in v 2. členu naštetih elementov spomenika;
- znotraj območja je prepovedano postavljanje objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- prepovedana je vožnja z motornimi vozili znotraj zaščitene območja, razen za potrebe bivanja, vzdrževanja, raziskovanja in oskrbe.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, umetnostno-arhitekturnih, zgodovinskih ter krajinskih vrednot;
- povečanju pricevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, v tisku in drugih medijih;
- znanstveno-raziskovalnemu delu;
- učno-demonstracijskemu delu.

Del spomenika so parcele 981/10, 981/11, 981/12, 981/13. Objekti na teh parcelah so varovani zgolj znotraj gabaritov. Priporočeno je ohranjanje obs tojelih funkcij ali njihovo prilagajanje spomeniški celoti in osnovni funkciji dvorca ter parka.

Na vplivnem območju spomenika ni dovoljeno izvajati del in posegov, ki neposredno ali posredno negativno vplivajo na kulturno in reprezentativno funkcijo spomenika ter njegovo vidno in doživljajsko vrednost:

- spreminjati polja v zazidalne parcele;
- strnjeno pozidavati prostor;
- postavljati večje infrastrukturne objekte;
- degradirati kvaliteto prostora.

5. člen

Za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, so potrebni predhodni pisni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje zavoda.

6. člen

Pristojni organ mora v dveh mesecih po uveljavitvi tega odloka izdati lastnikom spomenika ali njegovih sestavnih delov odločbo o varstvu na podlagi 13. člena zakona o varstvu kulturne dediščine.

Odločbe iz prvega odstavka določajo pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pogoje za posege, fizično zavarovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti, posamezne druge ukrepe in prepovedi za učinkovito varstvo spomenika.

Varstveni režim omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za področje kulturne dediščine.

8. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 634-03/2001-28

Ljubljana, dne 9. avgusta 2004.

EVA 2004-3511-0016

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop I. r.
Predsednik